స్వార్థము

ఆ! ఆ! బిడ్డా! ఆగుము. ఆగుము! యని యెచ్చటినుండియో నొక ధ్వని వినవచ్చెను.

శాంతి సహనముతో మిళితమైన యా కంఠ ధ్వని యప్పుడే తన జీవిత పరమావధికి ఒక్క జోహారు యొనర్చుటకు సంసిద్ధురాలుగానున్న కమల భయంకరోద్యమమునకు భంగము కలిగించెను. కమల వెనుదిరిగి చూచెను కాని యామె కెవ్వరును గోచరింపలేదు.

అదియొక భీకరారణ్య ప్రదేశము. కారుచీకట్లు నలుదిశలు వ్యాపించుటచే బాటసారుల కొంకించుకయేని మార్గము గానరాకుండెను. నక్షత్రములు మాత్రము తమ స్వల్పకాంతిచే నా గాఢాంధకారమును ఆపదలోనున్న వారికి ఆశాలతను చూపించురీతి భేదించుచుండెను.

అట్టి సమయమున నొక వనిత ఆ అరణ్యముగుండా వడివడిగా నడచిపోవుచుండెను. ఆమె మధ్య మధ్య, అస్పష్టవచనములు పలుకుచు, శిథిలమైన పమిట చెంగుతో వేడికన్నీటిని తుడుచుకొనుచు, మార్గ మధ్యముననున్న పెనువృక్షములను మోచి యడలుచు మరల తాను తలపెట్టిన కార్యము మనంబున సోకినంతనే లేని ధైర్యము తెచ్చుకొని నడువసాగెను. ఆబిడ ముఖరీతిని తిలకించిన నేదియో నొక సాహసకార్యము చేయ నుంకించెనని తెల్లమగును. ఆ విధముగాపోయిన స్త్రీ కొలదికాలములో నొక అగాధ కూపము చెంత నిలిచెను. ఈ ప్రదేశమే ఆ స్త్రీ మూర్తి నిర్మించుకొన్న గమ్యస్థానము.

మొదలే ఎక్కువ నీరసస్థితిలోనున్న యామె వేగముగానడచుటచేత ఆయాసము ఎక్కువాయెను. కాని ఆ తాత్కాలికబాధ ఆస్త్రీ, కార్యనిశ్చయమునకు అడ్డురాలేదు. గతించిన జీవిత సంగ్రహము రాబోవు ఆశాజ్యోతికి తావొసంగక ఆమె మనోనిశ్చయమును వృద్ధిపరచెను. కష్టపరంపరలతో గడచిన జీవయాత్రను ముగించుటయే యామె దృఢసంకల్పము. ప్రయత్నించెను. కాని యొక యపరిచిత కంఠధ్వని భంగపరచెను.

పాఠకులారా! ఇప్పుడైనను గ్రహించితిరా ఆమె ఎవరని? ఆమెయే మన కమల. ఇట్టి చీకటిరాత్రి వేళ నిర్జనప్రదేశమందు ఒక్క స్త్రీ ఆత్మహత్యకు తలపెట్టిన లోకము విపరీతార్థము చేయును. స్వార్థంతో నిండిన ఈ ప్రపంచమునుండి వేరుకావడమే కమల ఆత్మహత్యకు కారణము. బీదల రక్తమాంసములే ఆహార పానీయములుగా పెంచబడిన నరరూప ధనికరాక్షసులకు తెలియకుండునట్లు నిర్జనప్రదేశము ఏర్పరుచుకొనెను.

కమల రెండవసారి ప్రయత్నించెను. ఈ పర్యాయము నొక యపూర్వ తేజస్విని బాష్పకల లోచనియై కమలను అత్యాదరముతో చేయిపట్టిలాగెను. ఆ సుందర విగ్రహమును జనసంచారములేని యా రాత్రివేళ తిలకించి, భయకంపితయై మూర్ఛపోయెను.

ఆ నూతనవ్యక్తి తన సహజ వాత్సల్యముతో మాతృప్రేమ తొలకరింప, కమల కొకింత యుపచారము చేయగా కొంత సేపటికి కమల కన్నులు తెరచి ఆందోళనముతో నామెను చూడసాగెను. అప్పుడా వనిత ప్రేమతో “కమలా! ఇట్టి భయంకర కృత్యము చేయుటకు కారణమేమి?” యని యడిగెను.

కమలకు ఇది యంతయు స్వప్నమువోలె పొడసూప లేనిధైర్యమును తెచ్చుకొని ఇట్లనియె.

తల్లీ! శాంతిమార్గ మన్వేషింపబోయిన నాకు నీవేల యడ్డుతగిలి, నా కార్యము విఫలము చేసితివి?

నూతనవ్యక్తి:— బిడ్డా! ఇంత చిన్న వయస్సుననే ప్రపంచముపై ఏల విరక్తి కల్గెను? నీ జీవిత కథను నాకునూచెల్పి నా సంశయము నివారింపుము.

అప్పుడే వ్యథచెందిన యా లేతగుండె గతించిన జీవితమును తలంచుకొని భోరున ఏడువసాగెను. ఆ వేదన తూగుటుయ్యాలలో శయనించు ధనికులకు కర్ణకఠోరముగా యుండెను. కాని యా యడివి రోదనము నా నూతన వ్యక్తిని సహితము కలంచి వైచెను. ఇక ఓర్చుకొను శక్తిలేక కాబోలు యామె కూడా కమలతోపాటు పెద్దపెట్టున ఏడ్వసాగెను. తర్వాత నా వ్యక్తి కమలను ధైర్యవచనములచే నోదార్చెను.

తల్లి ఉపశమనపు పల్కులచే కమల కొంత వరకు దుఃఖము దిగమ్రింగి తన విషాదగాథను చెప్ప మొదలిడెను.

జననీ నేనొక సాధారణ కుటుంబీకుని పుత్రికను. వంగదేశము నా జన్మస్థానము. పరుల ధనమున కాశపడక, ఉన్నదానితో తృప్తిచెంది కాలము గడుపువాడు నా తండ్రి. కాని, నా తండ్రి మనస్సులో ఏదియో యొక విషాదము వేధించుచున్నదని, అతని భావములను, పలుకులను పట్టి గ్రహించితిని. అయితే సంశయ నివృత్తికి తగుఅవకాశము కలుగలేదు. ఇట్లుండ నొకనాడు, నా తండ్రి ఒంటరిగానుండుటచూచి, దగ్గరకుపోయి నా మనస్సులోనున్న సందేహమునకు కారణమడిగితిని కాని త్వరలో సమాధానము రాలేదు. అయితే నా తండ్రి ముఖములో విపరీతపు మార్పులు కలుగజొచ్చెను. ఏమియు అర్థముకాని మనస్సుతో అతనివైపే క్షణకాలము చూచుచుండగా, కొంతసేపటికి కన్నీళ్లు తుడిచివైచి నా ప్రశ్నకు ఈ విధముగా సమాధానము చెప్పెను. కమలా! సకలైశ్వర్యముల కాటపట్టైన భారతీదేవి నేడు స్వాతంత్ర్యము గోల్పోయి పరులపాలాయెనుగదా? ఇంతకన్న వేరు చింత భారతీయునికికలదే. అప్పటికి నాకు నిజతత్వము బోధపడెను. అంతవరకు అజ్ఞానాంధకారములో మునిగియున్న నాకు జ్ఞానోదయము కలిగెను.

“ఉడుత భక్తివోలె” నేను కూడ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు పూనుకొంటినికాని, నా తలంపులు వేరు విధముగా పరిణమించెను. పెను భూతమువోలె వంగదేశమునకు క్షామము సంభవించెను. ఆ క్షామ బాధ తలంచుకొన్న ఇప్పటికిని గుండె బ్రద్దలైపోవును. తల్లీ! ఆ మహాక్షామము నా ప్రియజననిని తనలో చేర్చుకొనెను. ఇంకేమున్నది. నా అమూల్యమగు వస్తువును ధారవోసుకొని, నా తండ్రి, చిన్న చెల్లెళ్లతో, నేను జనపదమును శాశ్వతముగావదలి కలకత్తా నగరము ప్రవేశించితిని.

ఎటుచూచినా పరిస్థితులు విషమముగా పరిణమించెను. భారతదేశపు దుస్థితికై దుఃఖింతునా! భారతీయ సోదరుల స్వార్థము కొరకు వ్యసనపడుదునా? ఇట్లు కొంతకాలము గడువగా ఒకనాడు నా తండ్రి ఆనందోద్రేకముతో పరుగిడివచ్చి, కమలా! చిరకాలపు భారతీయుల శ్రమ నేడు ఫలించెను. మనమిక నేటినుండి స్వతంత్రులము. కాని, మన తండ్రి కోరిక పూర్తివిజయము పొందలేదు. దేశము రెండు చీలికలుగా భాగింపబడెను. పరస్పర ఐకమత్యము త్వరలోనే సంపూర్ణ విజయము పొందునని యాశిస్తున్నాను. అమ్మా! నీకు నిజముగా మహాత్ముడే తండ్రిసుమా! అతని బోధవలనే నీవు జీవితాంతము వరకు అనుగమింపవలయును.

నూ-వ్య:- అమ్మా! అట్టి జనకుని విడనాడి ఇట్టి స్థలమునకు రానేల?

కమల:- పూజ్యుడగు నా జనకుడు సజీవుడైయున్న నా కెందులకిట్టి దురవస్థ కల్గును. స్వాతంత్ర దినపు ఫలితములు పెక్కుదురంతములకు మార్గదర్శక మయ్యెను. ఆ దినములలో ఒకనాడు బయటికిపోయిన నా తండ్రి సాయంకాలము వరకు రానేలేదు. ఎక్కడ వెదికినను అతనిజాడ తెలియలేదు. లోకసంరక్షకుని చేతులలో మా యిద్దరిని వప్పగించి తాను దూరమైపోయెను.

ఇక కలకత్తా నగరమున నుండుట అపాయకరముగా నుండెను. దినదినమునకు అల్లరులు చెలరేగెను. దైవము మా యందుండబట్టి కలకత్తా నగరమునుండి తప్పించుకొంటిమి.

సూ-వ్య:- కలకత్తానువదలి మరెక్కడికి వెళ్లితిరి ?

క:- దిక్కులేని మాకు ఒక చోటు ఉన్నదా ఏమి ? క్రమ క్రమముగా చెన్నరాజధాని చేరితిమి. రాగిదమ్మిడీలేని నేను ఇరువురు ప్రాణాలను ఏ విధముగ పోషించను ? అప్పటికి దేహకష్టమే ముఖ్యావసరముగాతోచెను, వెంటనే ఒక మిల్లులో కూలీగా ప్రవేశించి ధనమార్జింప మొదలు పెట్టితిని. తల్లీ ! పగలంతయు కష్టపడి సాయంత్రమునకు కూలి డబ్బులతో ధాన్యమును కొనుటకు పోవగా ఎక్కడలేని దుఃఖముకల్గును. ఆ బియ్యమును చూచుటకే భయంవేయును. భరింపరాని దుర్గంధము వాటిలోనుండి వచ్చును. అమ్మా ! అట్టి బియ్యమును మా ముఖమున వేయుదురు.

సూ-వ్య:- సస్యశ్యామలగా నలరారుచున్న భారతదేశమునకిట్టి దుస్థితికల్గినది. కమలా ! అందరు అట్టి బియ్యమునే తిందురా ?

క:- అందరికి తినవలసిన కర్మఏమి కల్గినది. అమాయకపు రైతుయొక్క రక్తధారలచే పండించిన ధాన్యమును, అన్యాయముగా ఈ ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులు తక్కువ ధరకు కొనెదరు. కొంత ప్రజలకు, కొంత స్వార్థమునకు. తల్లీ ! చెడినది ఎవరు ? కష్టజీవిరైతు. నోరులేని బీదవాడు.

సూ-వ్య:- అయితే, అంత ధాన్యమును వారేమి చేయుదురు ?

క:- అయ్యో ! పిచ్చితల్లీ ! నల్లబజారున్నంతవరకు వారికేమికొదవ ? ఇక్కడ ప్రజలనోరుకొట్టి, అక్కడ ఎక్కువ ధరతో అమ్మెదరు.

సూ:- ఇట్టిదుండగములను అరికట్టుటకు ఏ ప్రయత్నములులేవా ?

క:- లేకేమి ? ఈ రక్షణమంతయు నామ మాత్రమే. పై ఉద్యోగినుండి క్రింద సేవకుని వరకు లంచగొండితనము ప్రబలి యున్నప్పుడు ప్రజలకు యెక్కడినుండి సౌఖ్యముకల్గును. పవిత్రమగు కాంగ్రెసును, ఈవేషధారులు అపవిత్రము చేస్తున్నారు. ప్రజాప్రభుత్వము ప్రజలకు మేలుచేయుటకుబదులు శత్రుత్వము చూపినది. ఇట్టివారినుండి తప్పించుకొనుటయే మేలని నా యభిప్రాయము.

సూ-వ్య:- కమలా ! తర్వాత నీ కథయేమి ?

క:- ఏమిచెప్పుదునమ్మా ! అట్టి ఘోరమగు బియ్యమునుతిని నా చెల్లెలికి తీవ్రమైనవ్యాధికల్గెను. కడుబీదరాలనగు నేను ఏమిచికిత్స చేయగలను. ఎక్కడనుండి ధనమును తీసికొనరాగలను. కట్టకడపటికి ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తీసికొనిపోతిని. అక్కడకూడా స్వార్థమేనా ? ఎంత నీచాతి నీచము నా బోటి దాని దగ్గరకూడా ధనముడగడము ? ప్రభుత్వమిచ్చు వేతనములు వారికి చాలదు గాబోలు. బీదలధనమున్న ఎక్కువ ప్రీతియేమో ! ఏమి చెప్పగలను వారిగొప్ప గుణము. శ్లాఘనీయము. తర్వాత నా ప్రియసోదరి గతి ఏమైనది మీ రర్థము చేసికొనవలె. (ఇక కమల దుఃఖము ద్విగుణీకృతమయ్యెను.) తల్లీ ! ఇక జీవితముపై విరక్తికల్గి ఈ సాహసకృత్యమును తలపెట్టితిని. ఇది నా జీవితకథ అమ్మా ! నన్నీపనినుండి ఆపి, ఎవరికీ ఇష్టములేని నా జీవిత సంగ్రహమును యడిగిన మీ కథకూడ వినగోరెదను.

సూ-వ్య:- కమలా ! వినగోరెదవా ? నీ వలెనే నాదికూడా దుఃఖ భూయిష్టమైన జీవితము. నాపేరు భారతీదేవి. ఏకగర్భ జనితులు. ఒకరినొకరు హింసించుకొనుచుండ కన్నతల్లికి సౌఖ్యమెక్కడిది ? తర్వాత దేవి కంఠము బొంగురుపోయెను. కమలా ! శాంతమే నాయిప్పటి ఆయుధము. బిడ్డలెంత క్రూరులుగానున్నను కన్నతల్లి తీక్షణరూపము వహింప నొల్లదు. వారిలో కలుగు పరివర్తనమునకై వేచి హితవచనములచే జ్ఞానోపదేశము చేయుట ముఖ్యావసరము.

బిడ్డా ! నీవు ఈ సాహసకృత్యమునుండి విరమించుకొని లోకమునకు పవిత్రోపదేశము నొసంగుము. అప్పుడే నీ జీవితము పావనమగును. ఈ మాటలు ముగిసినంతనే దేవి యంతర్థానము నొందెను. కమల పరివర్తన హృదయముతో వెనుదిరిగెను.

వి. సముఖం.